

Leader-ajankohtaispäivät 30.–31.10.2019 | Open Space torstaina klo 12.30–13.20

Uusia näkökulmia Leader-strategioiden ja CAP-suunnitelman valmisteluun

1. Maatilojen kehittäminen
2. Ympäristö- ja ilmastokysymykset
3. Osallisuuden edistäminen ja ESR-näkökulma
4. Älykkäät kylät
5. Palvelujen kehittämisen uudet muodot
6. Miten osallistamme ihmisiä strategian laadinnassa
7. Kaupunki-Leader
8. Kala-Leader
9. Yksi- vai kaksivaiheinen haku
10. Svenskt bord – välj 2 teman ni vill diskutera
11. Open Space

Tehtävä 30.10.

Äänestä tukkimiehen kirjanpidolla kahta keskustelua, johon haluat osallistua.

Voit piirtää fläpille teemaan liittyvän kuvan ja lisätä kysymyksiä ja kommentteja.

Tyhjälle fläpille voit lisätä uuden teeman.

Maatilojen kehittäminen ja Leader

Maatalouden investointituen pääasiallisena tavoitteena on maatalouden kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantaminen tuotantoa tehostamalla ja tilarakennetta kehittämällä. Aloitustuella vähennetään tilanpidon aloittamisen taloudellista riskiä ja parannetaan tilan kehittämismahdollisuuksia. Tavoitteena on saada alalle uusia yrittäjiä ja heille mahdollisuus kannattavaan toimintaan ja toimeentuloon maataloudesta. Näiden rakennetukien ulkopuolelle jää toisaalta pienempiä, ehkä monialaisia tiloja, jotka kuitenkin ovat tärkeitä maaseudun elinvoimaisuudelle sekä sellaisia investointeja, joiden tavoitteet eivät vastaa rakennetuen tavoitteita.

Miten maatalous näkyy Leader-ryhmäsi strategiassa?

Miten viljelijät ovat mukana Leader-ryhmäsi toiminnassa?

Mikä rooli Leaderillä voisi olla maatilojen tukemisessa?

Ympäristö- ja ilmastokysymykset ja Leader

Tulevalla kaudella CAP-suunnitelmassa painotetaan entistä enemmän toimia ympäristöön ja ilmastomuutokseen liittyen. Maaseutuohjelman ympäristöä, ilmastoa ja luonnon monimuotoisuutta edistävien toimenpiteiden arvioinneissa saatiin tietojärjestelmiin tallennetuista tiedoista esiin vain hyvin vähän Leader-hankkeita. Suurimmassa osassa Leader-strategioita ympäristöasiat ovat kuitenkin yksi strateginen painopiste.

Miten ympäristö- ja ilmastoasiat näkyvät Leader-ryhmäsi strategiassa?

Mitä hankkeita olette rahoittaneet liittyen

- ympäristöön
- ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen
  - luonnon monimuotoisuuteen
  - vesiensuojeluun?

Mikä rooli Leaderillä voisi olla ympäristö- ja ilmastokysymyksissä tulevalla kaudella?

Miten näihin teemoihin liittyvät tulokset saataisiin esiin seurannassa ja raportoinnissa?

Osallisuuden edistäminen ja ESR-näkökulma

Rakennerahasto-ohjelmaan ei ole tulossa Leader/CLLD-toimintatapaa sinänsä, mutta tällä kaudella käytössä olevaa ”kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen kaupungeissa” -mallia kehitetään. Tarkoitus on, että paikallista kehittämistä vahvistetaan ja toimintamallia ei rajattaisi niin tiukasti kaupunkeihin kuin nyt. Käytännössä tuettava toiminta painottuisi ESR:n strategisiin painopisteisiin, joita ovat alustavasti mm. haavoittuvassa asemassa olevien osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen ja työllistymisen edistäminen.

- Miten Leader-ryhmänne strategiassa ja toiminnassa voitaisiin huomioida em. ESR:n painopisteet ja mikä Leader-toiminnan rooli voisi olla niissä?
- Mitä ESR-hankkeita olette suunnitelleet tai toteuttaneet ja mitkä ovat kokemukset niistä?
  - Miten voisitte hyödyntää rakennerahastovaroja Leader-strategian toteuttamisessa?

Älykkäät kylät ja Leader

Smart villages eli älykkäät kylät tulee olemaan teema, johon rakennetaan oma hanketyyppi/t. Teema on Euroopan yhteinen ja verkosto on jo rakentumassa. Maaseutualueet kokevat väestön ikääntymiseen ja harvenemiseen liittyvät muutokset hyvin konkreettisesti. Kehitykseen voi ja pitää vaikuttaa!

- Miten digitalisaatio voisi auttaa maaseudun kylien elinvoimaa ja toimintakykyä, lisätä niiden veto- ja pitovoimaa?
  - Miten digitaaliset palvelut ja digitaalinen yritystoiminta kehittyvät ja mitä mahdollisuuksia ne tuovat maaseudulle?
    - Miten huomioidaan monipaikkaisuus, etäopiskelun ja -työn mahdollisuudet?
      - Mitä hankkeissa tulee pystyä tekemään?
  - Mikä tekee älykkäiden kylien hanketyypistä toimivan ja tuloksekkaan?

Palvelujen kehittämisen uudet muodot

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus maaseudulla ovat elinvoiman, yrittämisen ja elämisen edellytyksiä. Rakennemuutokset, kaupungistuminen, palvelujen keskittyminen, väestön väheneminen ja ikääntyminen, julkisen talouden haasteet sekä digitalisaatio haastavat kaikkia maaseudun toimijoita uudenlaisten, paikallisten ratkaisujen kehittämiseen.

- Mitä palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen liittyviä hankkeita ryhmäsi on rahoittanut?
  - Mitä hyviä toimintamalleja niissä on syntynyt ja miten tieto niistä saadaan leviämään?
- Miten paikallisia kumppanuuksia voidaan kehittää? Keitä kumppaneina? Mikä on Leader-ryhmien rooli?
  - Miten em. haasteet nostetaan strategiassa kehittämisen ytimeen, jotta saadaan uusia, innovatiivisia hankkeita? Miten uhat ja heikkoudet käännetään mahdollisuuksiksi ja vahvuuksiksi?

Miten osallistamme ihmisiä strategian laadinnassa

”Alhaalta ylös” on yksi Leader-periaatteista. Leader-strategia tulee valmistella osallistavasti. On tärkeää, että strategia on alueen näköinen ja se kuvastaa alueen ihmisten ja yhteistöjen tarpeita.

Villit ja vapaat osallistamisen ideat tervetulleita!

Minkälaisista osallistamisen muodoista sinulla on hyviä kokemuksia?

Minkälainen osallistuminen on oikeasti avuksi ja hyödyksi strategian laatimisessa?

Mitä kohderyhmiä haluatte osallistaa?

Mitä osallistamisen keinoja aiotte (/ette aio) käyttää?

Kaupunki-Leader

Tulevan kauden valmistelussa tavoitteena on edistää paikallista kehittämistä myös kaupungeissa. Rakennerahasto-ohjelmaan ei ole tulossa Leader/CLLD-toimintatapaa sinänsä, mutta tarkoitus on yhteen sovittaa eri rahastojen toimintaa niin, että paikalliset toimijat kaupungeissa ja Leader-ryhmät voivat hyödyntää rakennerahastovaroja kaupunkien kehittämisessä. Lähtökohta MMM:n valmistelussa on, että Leader-strategia voisi kattaa myös kaupunkien keskustat, vaikka Maaseuturahaston rahoitus kohdistuu vain maaseutualueille.

- Mitä kaupunkeja alueellanne on ja paljonko niissä on asukkaita?
- Aiotteko laatia strategian niin, että se kattaa myös kaupungit?
- Mitä strategian laatimisessa tulee tällöin ottaa huomioon?
- Mikä Leader-ryhmänne rooli voisi olla kaupunkikehittämisessä?
- Mitä rahoitusta ja miten aiotte hankkia kaupunkien kehittämiseen?

Kala-Leader

Tulevan kauden valmistelu on käynnissä myös Euroopan meri- ja kalatalousrahaston puolella.

- Mitkä ovat Kala-Leadereiden päivän polttavat kysymykset tulevaan kauteen liittyen?

Yksi- vai kaksivaiheinen haku

Tälle kaudelle tullessa Leader-ryhmien hakuprosessi oli kaksivaiheinen. Leader-ryhmillä oli mahdollisuus parantaa strategioita saamansa palautteen perusteella. Leader-ryhmät toivovat kaksivaiheista hakua myös tulevalle kaudelle. MMM:n näkökulmasta kaksivaiheinen haku on parantanut Leader-strategioiden laatua, mutta on raskas prosessi.

Miten Leaderin hakuprosessissa varmistetaan strategioiden laatu?

Miten kaksivaiheista hakua voisi keventää?

Suunnitelkaa Leader-ryhmien hakuprosessi!

Svenskt bord – välj 2 teman ni vill
diskutera
